

Företagarna i Finlands och Kommunförbundets gemensamma rekommendationer till företagen och kommunerna under coronakrisen

1. Rekommendationernas syfte och mål

Syftet med företagarföreningens och Kommunförbundets samarbete är att ge rekommendationer för samarbetet mellan kommuner och företag under återuppbyggnaden efter coronakrisen. Målet är att trygga företagens verksamhetsförutsättningar, arbetstillfällena i regionerna och kommunernas livskraft.

De första rekommendationerna gavs ut 19.3.2020: https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/kuntaliitto_yrittajat_suositukset.pdf

De här rekommendationerna är nya och siktar på ett långvarigare samarbete och en återhämtning efter krisen.

Dessutom har Företagarna i Finland i sitt regionutvecklingsprogram rekommenderat att man på landskapsnivå utarbetar s.k. överlevnadsplaner. Flera landskap har inlett beredningen av sådana planer. Hela regionutvecklingsprogrammet: https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/aluekehitysohjelma_2020.pdf

2. Dialog mellan företagarna och kommunen

- Dialogen mellan kommundirektören, näringsdirektören och företagarför-eningens ledning fortsätter för att trygga företagens verksamhetsförutsätt-ningar och kommunens livskraft. Målet är att flöja upp konsekvenserna av de olika åtgärderna och att uppdatera dem. Etablerade arbetsformer skapas för samarbetet.

3. Företag som är kommunens hyresgäster eller kunder

- I den pågående situationen är det viktigt att följa med verksamhetsförutsätt-ningarna för företag som hyr lokaler eller mark av kommunen och vid behov tillsammans komma överens om flexibla lösningar som tryggar verksam-heten. Hit hör till exempel:
 - flytt till en annan lokal
 - nedsatt hyra eller befrielse från hyra (t.ex. vid avbrott i verksamheten på grund av begränsningsåtgärderna)
 - flexibilitet i de avgifter som kommunen tar ut (t.ex. vattenavgifter)

4. Krisfinansiering och stödpengar

- Flera kommuner har i dessa exceptionella tider tagit i bruk specialstöd för att hjälpa företagen att fortsätta genom krisen. Hit hör till exempel:
 - Betala företagens fakturor redan före förfallodagen
 - Flexibilitet i de avgifter kommunen tar ut
 - Förmånliga och lättillgängliga mikrolån

5. Rekommendationer för offentlig upphandling

1. Det lönar sig fortfarande för kommunerna att skaffa de tjänster och pro-dukter de behöver. Just nu har den offentliga upphandlingen särskilt stor betydelse för företagen.
2. Vid planeringen av offentlig upphandling är det viktigare än någonsin att bedöma hur långvarig och omfattande inverkan upphandlingen har på marknaden och på företagen. Siktet måste ställas längre in i framtiden och till tiden efter krisen. Det väsentliga är att försöka skapa förutsättningar för en snabb återhämtning och ökad livskraft.

3. Kommunerna rekommenderas utreda om det är möjligt att tidigarelägga upphandlingar. Många upphandlingar kan i det rådande läget vara livsavgörande för de anbudsgivare som deltar i dem. Kommunerna rekommenderas att i mån av möjlighet tidigarelägga konkurrensutsättning och genomförande av sådana projekt som ändå måste göras inom snar framtid. På så vis kan man i viss mån kompensera förlusten av omsättning på kort sikt.
4. Också små upphandlingar kan spela en stor roll. Kommunerna och företagen kan tillsammans fundera på hur man kan utnyttja småföretagarnas tjänster i kommunens olika upphandlingsbehov. Kommunerna kunde överväga möjligheten att rikta små upphandlingar till svårt utsatta aktörer eller konkurrensutsatta upphandlingar bland sådana aktörer. Bland de utsatta branscherna finns restaurangnäringen och trafiken. Kommunerna kunde också fundera på hur de med sina egna handlingar kan främja företagets smidiga anpassning till den förändrade situationen.
5. I fråga om gällande upphandlingskontrakt lönar det sig för leverantörerna och kommunerna att tillsammans förhandla fram lösningar för att göra avtalsvillkoren skäliga och utnyttja eventuella möjligheter till flexibilitet. Det vore tillrådligt att försöka hitta lösningar som orsakar så liten skada som möjligt för bägge parter. Det är ett alternativ till att säga upp eller häva kontrakt.
6. Kommunerna rekommenderas att i mån av möjlighet tidigarelägga betalningar till företagen.
7. Med tanke på en snabb återhämtning är det viktigt att betona upphandlingar med lösningar som ökar livskraften. Det lönar sig då att överväga hela urvalet upphandlingsmetoder. I stora upphandlingshelheter kan man bland annat ge anbudsgivarna möjlighet att lämna delbud till exempel på en produktgrupp eller för ett område. Då har flera små företag möjlighet delta, bli valda och fortsätta sin verksamhet.
8. Ett sätt att hitta nya former av service för att klara sviterna av coronakrisen och återuppliva ekonomin kunde vara den så kallade utmaningsrätten. Innan utmaningsrätten kan införas måste kommunen dra upp nödvändiga riktlinjer och fatta nödvändiga beslut. Riktlinjer behövs om bland annat vem eller vilka som får utmana och vilka servicepaket utmaningen gäller, hur och ur vilken synvinkel utmaningarna ska granskas, vem eller vilka som ska handlägga ärendet, nödvändiga ändringar i förvaltningsstadgan samt beslut om att införa modellen. Utmaningsrätten kan leda till åtgärder men måste inte göra det. Observera att en antagen utmaningsrätt inte

automatiskt leder till att den som presenterat utmaningen blir vald till serviceproducent. Kommunen kan utgående från det utmanande förslaget besluta att ett anbudsförfarande enligt upphandlingslagen ordnas för servicepaketet eller om lagstiftningen tillåter det grunda ett system med servicesedlar.

9. Rådgivningsenheten för offentlig upphandling betjänar upphandlande enheter som avses i upphandlingslagen och ger dem råd och anvisningar. Rådgivningsenheten upprätthåller en omfattande upphandlingssajt på adressen www.hankinnat.fi. De upphandlande enheterna kan kontakta rådgivningsenheten per telefon eller e-post. Rådgivningen är avgiftsfri.
10. Företagarna i Finland har en upphandlingsrådgivare i varje landskap. Under krisen erbjuds företagare och upphandlande enheter fortsättningsvis gratis rådgivning, i första hand per telefon och elektroniskt i dagens läge. Kontaktuppgifterna till de regionala upphandlingsrådgivarna finns här: www.yrittajat.fi/hankintaneuvonta
11. Rådgivningsenheten för offentlig upphandling och upphandlingsrådgivarna hos Företagarna i Finland kan tillfrågas om möjligheten att ordna distansutbildning för upphandlande enheter och företagare eller vid behov för båda samtidigt.

6. Rekommendationer om social- och hälsovårdstjänster

- Kommunerna bör fortsätta att bevilja servicesedlar och betalningsförbindelser. Nya beslut ska fattas snabbt så att kommuninvånarna utan dröjsmål kommer i åtnjutande av social- och hälsovårdens tjänster på basnivå.
- Social- och hälsovård tillhandahålls på alla sätt som tjänsterna kan tillhandahållas (egen produktion, köpta tjänster och servicesedel)
- Servicesedlar och köpta tjänster är ett bra sätt för kommunen att stödja företagande och ge företagen möjlighet att få fotfäste och ökad omsättning.

Servicesedlar:

- Värdet på servicesedeln kan korrigeras för att motsvara förändringen i prisnivån i mån av möjlighet retroaktivt från början av krisen dvs. mars. Coronakrisen har lett till oväntade ökning av prisnivån inom social- och hälsovårdssektorn bland annat på grund av personalutgifter för sjukledighet och karantän samt anskaffning av skyddsutrustning.

- Reserveringen av tillräckliga anslag för servicesedlar tryggar tillgången till service. Om beviljandet av servicesedlar avbryts under året kommer det att öka belastningen i den offentliga sektorns tjänster.

Minna Karhunen
verkställande direktör
Kommunförbundet

Anssi Kujala
vice verkställande direktör
Företagarna i Finland

**KUNTA
LIITTO**

 Yrittäjät